

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **P. K.**, nar. X., bytom Č.Č., Č., *právne zastúpeného JUDr. M. O., advokátom so sídlom J. V., Ž.*, proti odporcovi **Mesto Čadca**, Námestie slobody č. 30, Čadca, v konaní o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu č. j. 427/2008/OP zo dňa 11.12.2008, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, č. k. 22Sp/10/2009-26 z 05.03.2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 22Sp/10/2009-26 z 05.03.2010 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na nové konanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e

Uznesením krajského súdu bol odmietnutý opravný prostriedok podaný navrhovateľom proti rozhodnutiu odporcu č. j. 427/2008/OP z 11.12.2008. Súd mal za preukázané, že navrhovateľ sa svojim podaním domáhal preskúmania rozhodnutia odporcu vydaného podľa § 5 Občianskeho zákonníka a § 43 ods. 1 Správneho poriadku v rámci výkonu samosprávy. Napadnutým rozhodnutím správny orgán zakázal navrhovateľovi ďalšie konanie, ktorým by zasahoval do pokojného stavu.

Podľa krajského súdu vôľou zákonodarcu v právnej norme § 5 Občianskeho zákonníka bolo upraviť postup obce pri poskytovaní predbežnej právnej ochrany, ktorej účelom je urýchlene zabezpečiť poriadok a pokoj pred zasahovaním do faktického pokojného stavu. Účelom takéhoto bezprostredného zákroku je odvrátenie nebezpečenstva. Skutkovým základom pre rozhodnutie obecného úradu je posledný pokojný stav, ktorý existoval pred zrejším zásahom. Obecný úrad zisťuje a rieši len skutkové otázky. Obec neskúma a ani nemôže skúmať, komu právo skutočne patrí, aká je právna pozícia jednotlivých strán. Tieto otázky môže preskúmať a rozhodnúť o nich iba súd. Obec teda neskúma právny stav, platnosť právnych vzťahov, ale len posudzuje faktický stav, ktorý sa zásahom tretej osoby zmenil oproti doterajšiemu stavu.

Zo samotného znenia ustanovenia § 5 Občianskeho zákonníka s použitím gramatického a systematického výkladu je podľa krajského súdu zrejmé, že ide o rozhodnutie

správneho orgánu predbežnej povahy. Predbežné opatrenie v zmysle ustanovení Správneho poriadku (§ 43) je prostriedkom slúžiacim na zabezpečenie účelu správneho konania, keď ochrana práv fyzických alebo právnických osôb vyžaduje nevyhnutný zásah, a to predtým, ako bude rozhodnuté vo veci samej. Predbežné opatrenie má teda len dočasnú platnosť a možno ho vydať len formou procesného rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti napadnuté rozhodnutie mesta nemožno preskúmať súdom podľa ustanovení piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej správne súdnictvo, pretože z jeho obsahu vyplýva, že ide o rozhodnutie predbežnej povahy vydané podľa § 5 Občianskeho zákonníka v spojení s § 43 ods. 1 Správneho poriadku za účelom obnovenia pôvodného pokojného stavu, teda ide o rozhodnutie správneho orgánu predbežnej povahy, ktoré je v zmysle ust. § 248 písm. a/ OSP vylúčené zo súdneho prieskumu.

Z uvedených dôvodov s poukazom na povahu rozhodnutia odporcu je možné konštatovať, že navrhovateľ žiadal preskúmať rozhodnutie, ktoré nemôže byť na základe vyššie uvedených skutočností predmetom preskúmania súdom.

Súd preto podaný opravný prostriedok navrhovateľa, ktorým bolo napadnuté rozhodnutie, ktoré preskúmaniu nepodlieha, podľa § 250p v spojení s ust. § 250l ods. 2 OSP a § 248 OSP odmietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie a žiadal jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie. Poukázal na to, že krajský súd ignoroval, že napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu nie je (a ani nemôže byť) rozhodnutím predbežnej povahy alebo procesným rozhodnutím týkajúcim sa vedenia konania, nakoľko odporca je vydaným rozhodnutím plne viazaný a nemôže toto právoplatné rozhodnutie zo svojho podnetu zmeniť, zrušiť alebo nahradiť svojím novým rozhodnutím. Napadnuté rozhodnutie žalovaného autoritatívne rozhodlo o jeho právach a povinnostiach týkajúcich sa vlastníctva nehnuteľností, pričom dopady tohto rozhodnutia budú účinné dlhší čas. Následkom uvedeného nesprávneho posúdenia bolo vydanie nesprávneho uznesenia o odmietnutí opravného prostriedku. Odporca tak podľa úvahy krajského súdu môže zjavne svojvoľne a nezákonne jemu ako vlastníkovi určovať obmedzujúce povinnosti bez možnosti preskúmania zákonnosti jeho rozhodnutia v rámci správneho súdnictva na základe podaného riadneho opravného prostriedku.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu z 09.04.2010 žiadal prvostupňové uznesenie ako vecne správne potvrdiť. Vyslovil nápor, že rozhodnutie podľa § 50 Z nie je rozhodnutím, ktorým by sa zasahovalo do základných práv a slobôd navrhovateľa a môže sa domáhať svojich práv súdnou cestou.

Odvolací súd pritom poznamenáva, že v predkladacej správe odporcu z 19.01.2009, ktorou predložil krajskému súdu opravný prostriedok (odvolanie) navrhovateľa proti svojmu rozhodnutiu, odporca uvádza, že „na základe predloženého odvolanie bolo zistené, že Mesto Čadca nedostatočne posúdilo dôvody pre vydanie predmetného rozhodnutia“.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Odvolací súd konštatuje nasledovný skutkový stav:

1. Rozhodnutím odporcu z 11.12.2008 bola navrhovateľom uložená povinnosť „zdržať sa konania, ktorým dochádza k zrejmemu zásahu do pokojného stavu a to tak, že nebude stavať akékoľvek prekážky na pozemku p. č. 1814/8 v k. ú. Čadca, kde sa nachádza príjazd na čerpaciu stanicu obchodnej spoločnosti R. P. O., spol. s r. o.“ s tým, že „rozhodnutie predbežne zabezpečuje ochranu pokojného stavu do vyriešenia právnych vzťahov medzi účastníkmi konania súdom alebo mimosúdnou cestou“. V dôvodovej časti rozhodnutia správny orgán na základe obsahu spisového materiálu mal preukázať, že postavenie prekážky na pozemku p. č. 1814/8 v k. ú. Čadca bolo zrejším zásahom do pokojného stavu, nakoľko túto príjazdovú cestu na čerpaciu stanicu využíva spoločnosť R. P. O., spol. s r. o. nerušenie 13 rokov. Ako zrejмый zásah považuje obec postavenie zábrany na príjazdovej ceste na čerpaciu stanicu R. P. O. spol. s r. o.. Nakoľko spoločnosť R. P. O., spol. s r. o. je vlastníkom stavby – príjazdová cesta na čerpaciu stanicu a P. K. je vlastníkom pozemku na ktorom je táto stavba postavená je potrebné otázky právnych vzťahov doriešiť dohodou medzi účastníkmi konania mimosúdnou, alebo súdnou cestou“.
2. Rozhodnutie odporcu podľa spisovej dokumentácie bolo vydané po ústnom pojednávaní 10.12.2008, na ktoré sa navrhovateľ ospravedlnil, pričom z písomného ospravedlnenia dotovaného 09.12.2008 vyplýva, že
 - predvolanie mu bolo doručené 09.12.2008 a nemôže si už zmeniť nariadený pracovný plán
 - namietal oprávnenie odporcu konať podľa § 5 OZ, keďže nejde o zásah do pokojného stavu ale o realizáciu vlastníckych práv zaručených ústavou
 - tvrdil, že zábrany boli umiestnené na p. č. 1814/8 len cca 1,5 hod. dňa 04.12.2008 pričom ich hneď odstránil, ako sa s konateľom spoločnosti R. P. O. dohodol na vyriešení veci dohodou
3. Rozhodnutie č. 427/2008/OP z 11.12.2008 bolo navrhovateľovi doručené 18.12.2008, odvolanie proti predmetnému rozhodnutiu podal navrhovateľ 31.12.2009, t. zn. včas. Spisový materiál bol súdu spolu s odvolaním predložený 22.01.2009.
4. Uznesením Okresného súdu Čadca sp. zn. 11C/144/2008 z 18.12.2008 bol zamietnutý návrh R. P. O., spol. s r. o. na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by súd zakázal P. K. na ich pozemku č. KNC 1814/8 kat. úz. Čadca umiestniť oplotenie alebo iné prekážky alebo inak brániť v prechode, prejazde alebo inom pohybe cez tento pozemok k nehnuteľnosti navrhovateľa ako aj návrh na uloženie povinnosti tento prechod, prejazd alebo iný pohyb strpieť a nijako doň nezasahovať, a to až do právoplatnosti rozhodnutia súdu o práve R. P. O. na cestu cez pozemok KNC 1814/8.

Právne závery odvolacieho súdu:

6. Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvého stupňa v tom, že na preskúmanie rozhodnutia odporcu sa vzťahujú ustanovenia tretej hlavy V. časti OSP, podľa ktorej sa preskúmajú neprávoplatné rozhodnutia správnych orgánov, v danom prípade s poukazom na § 27 ods. 2 bod 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.
7. Preskúmané rozhodnutie krajský súd posúdil bez ďalšieho ako rozhodnutie predbežnej povahy, hoci sa náležite nezaoberal jeho obsahom a všetkými súvislosťami, ktoré z obsahu predloženého spisového materiálu a zo samotnej povinnosti uloženej rozhodnutím vyplývajú. Odvolací súd považuje za relevantné tvrdenie navrhovateľa,
 - že je vlastníkom p. č. 1814/8 v k. ú. Čadca ktorú spoločnosť R.P.O. využíva bez právneho dôvodu
 - že obmedzenie tohto užívania trvalo len nepatrnú dobu, kým nedošlo k rokovaniu s konateľom spoločnosti R. P. O. a obmedzenie bolo ukončené pred vydaním rozhodnutia.
8. Z čoho možno vyvodiť, že vydané rozhodnutia zasahuje do vlastníckeho práva navrhovateľa, bez časového obmedzenia, pričom sa nezaobera skutkovými a ani právnymi aspektami tvrdenia o „pokojnom stave a užívaní príjazdovej cesty po dobu 13 rokov“. Z tohto hľadiska krajský súd zákonnosť rozhodnutia odporcu neposudzoval a nemohol preto ani dospieť k presvedčivému záveru o tom, že sa vydané rozhodnutie má len predbežnú povahu a nezasahuje do ústavou zaručeného práva na ochranu vlastníctva. V takom prípade ustanovenie § 248 OSP s poukazom na čl. 46 ods. 2 Ústavy SR nie je použiteľné.

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 250g ods. 2 v súvislosti s písm. c/, d/ OSP prvostupňové uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na nové konanie a rozhodnutie, pričom rozhodne aj o trovách konania.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. augusta 2010

JUDr. Ida H a n z e l o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Andrea Jánošíková